

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 03-04-2020 r.

Adam Bodnar

IX.517.664.2020.MK

**Pan
gen. Jacek Kitliński
Dyrektor Generalny
Służby Więziennej**

Szanowny Panie Dyrektorze,

do podległego mi Biura każdego dnia coraz liczniej wpływają wnioski, których autorzy dają wyraz ogromnemu niepokojowi o zdrowie i życie osób przebywających za murami zakładów karnych i aresztów śledczych. Więźniowie, ich bliscy, a także funkcjonariusze Służby Więziennej obawiają się skutków rozprzestrzenienia koronawirusa SARS-CoV-2 w jednostkach penitencjarnych.

Sytuacja epidemiczna w całym kraju pogarsza się. Zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego osobom pozbawionym wolności przebywającym w zakładach karnych i aresztach śledczych oraz funkcjonariuszom i pracownikom jednostek penitencjarnych wymaga podejmowania zorganizowanych działań. Szereg zaleceń w kontekście zagrożenia epidemiologicznego w jednostkach penitencjarnych wydała w ostatnim czasie Światowa Organizacja Zdrowia (WHO), Europejski Komitet do Spraw Zapobiegania Torturom oraz Nieludzkiemu lub Poniżającemu Traktowaniu albo Karaniu (CPT) oraz Podkomitet ONZ do spraw Prewencji (SPT).

Mając to na uwadze, zwracam się do Pana Dyrektora o niezwłoczne powiadomienie mnie, czy w oparciu o międzynarodowe zalecenia zostały opracowane i przekazane dyrektorom podległych jednostek szczegółowe procedury postępowania w zakresie przeciwdziałania przedostawaniu się koronawirusa na teren jednostek penitencjarnych oraz procedury postępowania w przypadku stwierdzenia zakażenia lub podejrzenia o zakażenie koronawirusem. Jeśli tak, uprzejmie proszę o ich udostępnienie.

Ponadto, w piśmie z dnia 20.03.2020 r., jakie otrzymałem od Zastępcy Dyrektora Generalnego SW płk Andrzeja Leńczuka podkreślono, że w porozumieniu z Głównym Inspektorem Sanitarnym Służba Więzienna opracowała algorytmy postępowania w przypadku podejrzenia lub zakażenia koronawirusem. Nie otrzymałem jednak kopii tych opracowań.

Zwracam się również o powiadomienie mnie, czy zostały wydane przez Pana Dyrektora zarządzenia, wytyczne, bądź innego rodzaju decyzje regulujące zasady postępowania w związku z zagrożeniem epidemią koronawirusa, a jeśli tak, również uprzejmie proszę o udostępnienie ich treści. Analogicznie, proszę o udostępnianie na bieżąco treści ewentualnych kolejnych zarządzeń i decyzji, które w najbliższym czasie zostaną wydane przez Pana Dyrektora w związku z sytuacją epidemiczną.

Ponadto, uprzejmie proszę o wdrożenie procedury przekazywania mi, za pośrednictwem platformy ePUAP Biura RPO, raz na dobę, informacji o wszystkich stwierdzonych przypadkach zakażenia koronawirusem wśród osadzonych (z podaniem, czy dotyczy to skazanych, tymczasowo aresztowanych bądź ukaranych) oraz funkcjonariuszy i pracowników, ze wskazaniem jednostek penitencjarnych, w których wystąpiło zakażenie, jak również o przypadkach zastosowania kwarantanny wobec osób podejrzanych o zakażenie koronawirusem i przypadkach hospitalizacji osób chorych na Covid-19.

Pragnę również poinformować, że w dniu 3 kwietnia 2020 r. miało miejsce posiedzenie Komisji Ekspertów Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur. Podczas tego spotkania eksperci wskazywali, że w obliczu istniejących zagrożeń utrudnione są kontakty adwokatów z klientami przebywającymi w jednostkach penitencjarnych, postulując w związku z tym zwiększenie możliwości kontaktu telefonicznego osadzonych z adwokatem, jak również realizowanie widzeń. Przedkładając ten postulat zwracam się jednocześnie z prośbą do Pana Dyrektora o udzielenie informacji, jakie rozwiązania zostały wdrożone w celu zapewnienia bezpiecznej realizacji prawa osadzonych do obrony, w tym w szczególności do kontaktu z obrońcą w formie widzeń. Informacje przekazywane przez adwokatów o konieczności przedłożenia w jednostce penitencjarnej zaświadczenia o stanie zdrowia celem zrealizowania widzenia, wskazują na praktykę niezgodną z prawem.

Mając na uwadze potrzebę zapewnienia skutecznej ochrony jednostek penitencjarnych i szybkiego reagowania na wciąż zmieniającą się sytuację, bardzo proszę Pana Dyrektora o niezwłoczne przekazanie informacji w powyższym zakresie.

Bardzo również proszę o spowodowanie udzielenia odpowiedzi na wcześniejsze pismo, z dnia 26 marca 2020 r., skierowane z Biura RPO do Dyrektora Biura Służby Zdrowia CZSW. Zwróciliśmy się w nim o pilne udzielenie informacji w przedmiocie stanu opieki zdrowotnej gwarantowanej osadzonym w warunkach zagrożenia epidemicznego oraz stanu wyposażenia jednostek penitencjarnych w niezbędny sprzęt medyczny i środki ochrony. Pragnę zaznaczyć, że Zastępca Dyrektora Generalnego Służby Więziennego A. Leńczuk, w rozmowie telefonicznej z Zastępczynią Rzecznika Praw Obywatelskich H. Machińską zobowiązał się udzielić odpowiedzi na to pismo w dniu 3.04.2020 r., jednak taka odpowiedź nie wpłynęła do Biura RPO.

Z wyrazami szacunku

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/